

Educație

Prezentare generală a impactului Plan International
în Europa Centrală și de Est (2022–2025)

Răspunsul la criza umanitară din Ucraina al Plan Internațional

Plan Internațional și-a început activitatea umanitară ca răspuns la criza migrației ucrainene imediat după escaladarea războiului din Ucraina, în februarie 2022, desfășurând operațiuni în Polonia, Moldova și România. Organizația și-a lansat activitatea în Ucraina în august 2022 și, de atunci, își extinde programele umanitare integrate, implementate împreună cu parteneri din societatea civilă, în Europa Centrală și de Est (ECE).

Asistența umanitară oferită de Plan Internațional și partenerii săi vizează reducerea vulnerabilităților și riscurilor cu care se confruntă refugiații, persoanele strămutate intern și populațiile afectate de conflict, atât în Ucraina, cât și în țările gazdă. Prin furnizarea de asistență umanitară directă, orientată spre salvarea de vieți, Plan Internațional urmărește totodată să abordeze inegalitățile structurale și să promoveze justiția socială, de gen și economică în ECE, prin consolidarea rezilienței, bunăstării și capacității de acțiune a fetelor, tinerilor, precum și a minorităților și grupurilor nedominante.

Menținând constant sprijinul pentru costurile partenerilor la un nivel de peste 70%, abordarea localizată și orientată spre parteneriat a Plan Internațional a asigurat furnizarea unei asistențe mai rapide, mai bine adaptate contextului și mai sustenabile, consolidând în același timp capacitatea pe termen lung a actorilor locali din societatea civilă din ECE. În perioada 2022–2025, această abordare a permis Plan Internațional să ajungă la peste 1,7 milioane de persoane, prin 65 de parteneri și 87 de proiecte implementate în patru țări.

Acoperirea Plan Internațional pe țări în ECE

291.000 de participanți în cadrul a 24 de proiecte.

20 de parteneri până în prezent.

72% din buget, în valoare de 18 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

70.000 de participanți în cadrul a 15 proiecte.

11 parteneri până în prezent.

79% din buget, în valoare de 12 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

1,2 milioane de participanți în cadrul a 33 de proiecte.

22 de parteneri până în prezent.

71% din buget, în valoare de 41 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

151.000 de participanți în cadrul a 15 proiecte.

12 parteneri până în prezent.

69% din buget, în valoare de 10 milioane euro, a fost direcționat către parteneri.

Concluzii principale

Programele educaționale ale Plan Internațional și ale partenerilor săi din ECE au asigurat accesul continuu la o educație de calitate în pofida conflictului, deplasărilor forțate ale populației și provocărilor sistemice. Continuarea educației a contribuit, de asemenea, la integrarea copii, adolescenți și tineri (CAY) refugiați în noile lor comunități:

- În Ucraina, în timp ce diversele metode introduse de Plan Internațional și parteneri au asigurat participarea CAY la educație în contextul perturbărilor continue, eforturile de reabilitare a școlilor au îmbunătățit accesul la educație de calitate.

- În țările gazdă, continuarea educației și a activităților sociale a creat spații sigure pentru CAY refugiați, iar cursurile de limbă au contribuit activ la integrarea acestora în comunitățile gazdă.

1,1 milioane

de persoane au fost cuprinse de programele educaționale ale Plan Internațional și ale partenerilor săi în ECE.

Impactul intervențiilor în domeniul educației¹

De la începutul activității Plan Internațional în Ucraina, diverse forme de învățământ la distanță și cu prezență fizică, inclusiv ore suplimentare, învățământ remedial și activități extracurriculare, au asigurat continuitatea educației pentru CAY în condițiile unor obstacole permanente. Cooperarea Plan Internațional cu Ministerul Educației a consolidat reziliența sistemului, iar spațiile sigure din adăposturi au oferit copiilor posibilitatea de a învăța într-un mediu sigur. Recent, partenerii au asigurat elevilor din clasele V–XI acces neîntrerupt atât la oportunități de educație formală, cât și alternativă. În pofida provocărilor continue generate de conflict, a fost implementat un pachet complex de ore suplimentare la disciplinele de bază. Activitățile cu logopezi au vizat, de asemenea, satisfacerea nevoilor educaționale individuale și au contribuit la dezvoltarea generală a copiilor.

Asigurarea de către parteneri a echipamentelor necesare și reabilitarea școlilor au îmbunătățit, de asemenea, accesul la servicii educaționale de calitate în Ucraina. De exemplu, partenerii au instalat 13 puncte de acces la apă, asigurând școlilor și grădinițelor din regiunea Mykolaiv acces la apă potabilă și, implicit, îmbunătățind accesul la educație. În plus, renovarea școlilor din regiunile Cerkasy, Hmelnițki, Kirovohrad și Vinnița a îmbunătățit condițiile de învățare și participarea elevilor, în special în mediul rural.

Îmbunătățirea semnificativă a mediului educațional pentru copii, precum și introducerea de instrumente educaționale noi și activități atractive au sporit motivația și implicarea acestora. Astfel, intervențiile partenerilor din Ucraina subliniază importanța sprijinirii infrastructurii pentru consolidarea rezilienței serviciilor educaționale.

În țările gazdă pentru refugiați, continuarea activităților educaționale și sociale a asigurat spații sigure pentru CAY refugiați. În Republica **Moldova** și **România**, activitățile educaționale formale și alternative au contribuit la restabilirea unui sentiment de normalitate pentru familiile de refugiați. Centrele comunitare și huburile educaționale dotate cu săli de calculatoare au permis copiilor care continuă studiile în cadrul sistemului educațional ucrainean să învețe online într-un mediu structurat. Această organizare a facilitat, de asemenea, situația părinților, care altfel ar fi trebuit să organizeze învățarea online a copiilor acasă. În cele din urmă, sălile de calculatoare nu doar au sprijinit educația digitală, ci le-au oferit copiilor și un sentiment de normalitate.

În **Polonia**, activitățile orientate spre creșterea încrederii în sine, reglarea emoțională și implicarea socială a copiilor au condus la schimbări vizibile în comportamentul și atitudinile participanților. De exemplu,

¹ Plan Internațional utilizează o abordare integrată în activitatea sa umanitară, desfășurând proiecte în diverse domenii programatice. Deși întreaga strategie și portofoliul de proiecte ale Plan Internațional în ECE au caracter umanitar, intervențiile care includ protecția și educația sunt umanitare și sunt adesea orientate spre salvarea de vieți.

Un profesor predă în subsolul unei grădinițe din regiunea Harkiv © Words Help / Georgiy Ivanchenko

cursurile de teatru, yoga și leadership au contribuit la satisfacerea nevoilor psihosociale și de dezvoltare ale participanților, oferindu-le un sentiment de stabilitate, apartenență și autoexprimare în condițiile unei deplasări prelungite. Combinarea activităților artistice, a exercițiilor fizice și a reflecției a sprijinit bunăstarea emoțională și reintegrarea socială.

În cele din urmă, cursurile de limbă au contribuit activ la integrarea CAY refugiați în țările gazdă. De exemplu, în **Polonia**, o gamă largă de metode aplicate de partenerii Plan Internațional, inclusiv integrarea practicilor SEL, a sprijinit bunăstarea și înțelegerea reciprocă, consolidând totodată integrarea în sălile de clasă. Cluburile de discuții interculturale și activitățile mixte au creat, de asemenea, oportunități de integrare care au depășit aria inițială de intervenție.

În mod similar, în **Republica Moldova**, un program educațional accelerat, care a inclus studiul limbii

române, a permis satisfacerea nevoilor urgente și pe termen scurt ale CAY afectați de criză. Acesta i-a ajutat să se readapteze la sala de clasă și la procesul de învățământ formal, oferind în același timp activități non-formale orientate spre consolidarea competențelor SEL. Adoptat de Ministerul Educației și Cercetării, programul servește în prezent drept resursă principală pentru școlile din Republica Moldova care primesc elevi refugiați.

În **România**, cursurile de limbă sprijinite de Plan Internațional și partenerii săi au contribuit, de asemenea, la îmbunătățirea rezultatelor de integrare ale copiilor și adolescenților. Unii dintre aceștia au atins un nivel de competență lingvistică apropiat de cel al vorbitorilor nativi și au început treptat să interacționeze cu colegii români și în afara clasei. Deși aceste intervenții au permis refugiaților să se înscrie în școlile românești, unii adolescenți și-au exprimat chiar dorința de a continua studiile superioare în România.

Care sunt principalele nevoi și provocări în domeniul educației în ECE?

Constatări selectate din cercetarea Plan Internațional

CAY din Ucraina, precum și cei care locuiesc în prezent în Polonia, România și Republica Moldova, s-au confruntat cu întreruperi ale educației după escaladarea războiului. Având în vedere că mulți au suferit deja întreruperi ale procesului educațional din cauza COVID-19, cercetările Plan Internațional arată că programele care asigură continuitatea unei educații de calitate rămân extrem de relevante în ECE.¹

Riscuri de securitate asociate educației cu prezență fizică în Ucraina

În **Ucraina**, provocările constante generate de necesitatea de a căuta adăpost afectează capacitatea adolescenților de a frecventa școala, de a beneficia de o educație stabilă și amplifică sentimentul de insecuritate în mediul școlar. Conform cercetărilor Plan Internațional, adolescentele din Ucraina au subliniat că amenințarea directă a bombardamentelor, care le pune în pericol siguranța fizică, are un impact negativ semnificativ asupra experienței lor educaționale.

În timp ce adolescenții și-au exprimat îngrijorarea cu privire la riscurile educației cu prezență fizică, școlile din vestul și centrul Ucrainei s-au redeschis cu măsuri suplimentare de siguranță. Totuși, în pofida construirii unor adăposturi antiaeriene noi sau consolidării celor existente, școlile se confruntă **frecvent cu dificultăți în asigurarea desfășurării în siguranță a cursurilor față în față din cauza capacității limitate a adăposturilor.**

Învățământul online nu este o opțiune preferabilă

Deși adolescenții din Ucraina se simt mai în siguranță acasă decât la școală, aceștia subliniază importanța **interacțiunii directe pentru procesul de învățare și socializare.** Adolescenții afectați de război, indiferent de vârstă, gen sau țară, își exprimă dorința de a reveni la școală, de a-și revedea colegii și de a resimți din nou o stare de „normalitate”.

Tinerii ucraineni și-au exprimat, de asemenea, nemulțumirea față de învățământul online, remarcând scă-

Copiii învață la clasă într-unul dintre laboratoarele EduTech din Moldova © Amicii dei Bambini

derea calității predării și a rezultatelor școlare, moralul scăzut, precum și dificultăți tot mai mari în menținerea motivației și concentrării asupra studiilor. Deoarece educația online depinde în mare măsură de accesul la dispozitive, electricitate și internet, este adesea necesară o abordare mai flexibilă în realizarea sarcinilor atunci când elevii nu dispun de acces constant.

Integrarea în noile sisteme educaționale din țările de ședere

Cercetările Plan Internațional arată că bariera lingvistică reprezintă principalul obstacol în integrarea adolescenților în noile sisteme educaționale. În **Polonia**, manualele și materialele didactice nu au fost adaptate pentru a asigura accesul elevilor ucraineni. Întrucât aceștia frecventează adesea și cursuri online în școlile lor din Ucraina pentru a-și continua studiile în sistemul ucrainean, sarcina educațională sporită reduce prezența elevilor ucraineni la școlile poloneze și participarea lor la activități extracurriculare.

Probleme similare au fost raportate și în **România**. Începând cu 1 mai 2023, adolescenții refugiați din Ucraina trebuie să fie înscrși în sistemul național de educație pentru a fi eligibili pentru sprijin financiar. Totuși, fără competențe lingvistice suficiente, adolescenții nu pot participa la cursuri. Prin urmare, mulți dintre ei au declarat că își continuă studiile la distanță în Ucraina, ceea ce îi poate izola și mai mult de interacțiunile sociale regulate din comunitatea gazdă.

Cu toate acestea, există oportunități de integrare. Cei care frecventează școlile din Polonia au raportat că, deși se confruntă cu numeroase dificultăți, școala le oferă o anumită rutină, precum și oportunități de a învăța limba poloneză și de a **stabili legături sociale cu colegii**. Sarcinile de grup și activitățile extracurriculare au fost benefice atât pentru elevii polonezi, cât și pentru cei ucraineni, facilitând relaționarea și construirea unor legături solide. Elevii refugiați apreciază, de asemenea, sprijinul oferit de unii profesori polonezi și de asistenții interculturali ucraineni.

Necesitatea integrării intervențiilor SMSPS în educație

Potrivit cercetărilor Plan Internațional, în Polonia lipsa sprijinului psihopedagogic pentru elevii din Ucraina a fost una dintre cele mai importante probleme observate la începutul escaladării războiului. În timp ce personalul școlar era conștient de trauma potențială cu care se confruntau refugiații, acesta a recunoscut necesitatea dezvoltării propriilor competențe, în special în ceea ce privește **diagnosticarea și gestionarea emoțiilor dificile**, precum și recunoașterea situațiilor care amenință siguranța emoțională a elevilor sau care necesită intervenții specializate. Pe lângă formarea cadrelor didactice, asistenții interculturali au jucat, de asemenea, un rol important în asigurarea siguranței emoționale, ajutând elevii să facă față diferențelor culturale, sprijinind procesele educaționale și facilitând interacțiunea cu părinții.

O fetiță cu noul ei rucsac oferit de partenerul Plan Internațional din Moldova
© Plan Internațional

Doriți să aflați mai multe despre nevoile și provocările educaționale din ECE?

Consultați următoarele rapoarte:

[Culturally Diverse Schools \(august 2022\)](#)

[Young People on the War in Ukraine \(iunie 2023\)](#)

["It is cool here, no doubt about it... but home is home": Exploring the subjective wellbeing of children and adolescents living in Poland in the face of the war in Ukraine \(noiembrie 2023\)](#)

[Adolescent Girls in Crisis – Voices from Ukraine, Poland and Romania \(iunie 2024\)](#)

Referințe

i Plan Internațional (2022) *Culturally Diverse Schools*. Disponibil la: <https://plan-international.org/publications/culturally-diverse-schools/>; Plan Internațional (2023) *Young People on the War in Ukraine*. Disponibil la: <https://plan-international.org/publications/young-people-on-the-war-in-ukraine/>; UNICEF, Save the Children and Plan Internațional (2023) *„It is cool here, no doubt about it... but home is home”: Exploring the*

subjective wellbeing of children and adolescents living in Poland in the face of the war in Ukraine. Disponibil la: <https://plan-international.org/poland-en/publications/children-adolescents-wellbeing-face-war-ukraine/>; Plan Internațional (2024) *Adolescent Girls in Crisis – Voices from Ukraine, Poland and Romania*. Disponibil la: <https://plan-international.org/publications/girls-in-crisis-ukraine/>.

Despre Plan International

Plan International este o organizație independentă de dezvoltare și umanitară care promovează drepturile copiilor și egalitatea pentru fete. Credem în puterea și potențialul fiecărui copil, dar știm că acest lucru este adesea suprimat de sărăcie, violență, excludere și discriminare. Iar fetele sunt cele mai afectate.

Împreună cu copiii, tinerii, susținătorii și partenerii, luptăm pentru o lume justă, abordând cauzele fundamentale ale provocărilor cu care se confruntă fetele și copiii vulnerabili. Susținem drepturile copiilor de la naștere până la devin adulți și le dăm acestora posibilitatea să se pregătească și să răspundă la crize și adversități. Implementăm schimbări în practică și politică la nivel local, național și global, folosindu-ne de acoperire, experiență și cunoștințe.

De mai bine de 85 de ani, am adunat persoane determinate și optimiste pentru a transforma viața tuturor copiilor din peste 80 de țări.

Nu ne vom opri până nu vom fi cu egali cu toții.

 @plan-international

 @planinternational

 @planinternationaltv

 @plan.international

 @planinternational

 @planinternationalece

 @planglobal

 @planinternationalece